

Załącznik
do uchwały Nr XXXIII/1081/20
Rady Miejskiej w Łodzi
z dnia 2 grudnia 2020 r.

PRZEPISY PORZĄDKOWE LOKALNEGO TRANSPORTU ZBIOROWEGO WŁODZI

Rozdział 1. Przepisy ogólne

§ 1. Ilekroć w przepisach porządkowych lokalnego transportu zbiorowego w Łodzi jest mowa o:

- 1) taryfie przewozowej – należy przez to rozumieć przepisy taryfowe w lokalnym transporcie zbiorowym Miasta Łodzi określone w załączniku do uchwały Rady Miejskiej w Łodzi w sprawie ustalenia opłat za usługi przewozowe lokalnego transportu zbiorowego w Łodzi;
- 2) przewoźniku – należy przez to rozumieć podmiot świadczący usługi w zakresie przewozu osób transportem zbiorowym;
- 3) organizatorze przewozów – należy przez to rozumieć Zarząd Dróg i Transportu, który wykonuje w imieniu Prezydenta Miasta Łodzi zadania organizatora publicznego transportu zbiorowego;
- 4) bilecie – należy przez to rozumieć dokument uprawniający do korzystania przez pasażera z lokalnego transportu zbiorowego w Łodzi;
- 5) MIGAWCE – należy przez to rozumieć bilet okresowy uprawniający do korzystania przez pasażera z lokalnego transportu zbiorowego w Łodzi;
- 6) pasażerze – należy przez to rozumieć osobę korzystającą z usług przewozowych przewoźnika;
- 7) kierującym pojazdem – należy przez to rozumieć osobę posiadającą uprawnienia do kierowania pojazdem wyznaczoną przez przewoźnika;
- 8) kontrolerze biletów – należy przez to rozumieć osobę posiadającą uprawnienia do kontroli nadane przez organizatora przewozów;
- 9) pojeździe – należy przez to rozumieć środki lokalnego transportu zbiorowego w Łodzi;
- 10) przepisach porządkowych – należy przez to rozumieć przepisy porządkowe lokalnego transportu zbiorowego w Łodzi;
- 11) rozkładzie jazdy – należy przez to rozumieć określony na podstawie ustawy Prawo przewozowe plan, według którego powinny odbywać się kursy pojazdów;
- 12) skasowaniu biletu/zakodowaniu MIGAWKI – należy przez to rozumieć nadanie biletowi ważności w sposób określony w taryfie przewozowej;
- 13) opiece – należy przez to rozumieć rodzica dziecka, opiekuna prawnego lub inną osobę, pod której opieką znajduje się dziecko.

§ 2. 1. Przepisy porządkowe obowiązują na liniach komunikacyjnych lokalnego transportu zbiorowego miasta Łodzi, obsługiwanych przez przewoźników w zakresie określonym w umowach i porozumieniach międzygminnych, w których Prezydent Miasta Łodzi występuje w charakterze strony.

2. Akty normatywne dotyczące lokalnego transportu zbiorowego w Łodzi powinny być podane do publicznej wiadomości przez organizatora przewozów i przewoźników, w szczególności poprzez wyeksponowanie w pojazdach i punktach sprzedaży biletów.

§ 3. 1. Przewóz odbywa się pojazdami przystosowanymi do przewozu osób w ramach przewozów regularnych lub okazjonalnych, według rozkładów jazdy podawanych do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty.

2. Pojazdy przewoźnika powinny być oznakowane zgodnie z ustawą z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 110, 284, 568, 695, 1087 i 1517).

3. Pojazdy powinny posiadać:

- 1) herb Miasta Łodzi;
- 2) napis „LOKALNY TRANSPORT ZBIOROWY W ŁODZI”;
- 3) nazwę przewoźnika.

§ 4. Linie komunikacyjne funkcjonujące w systemie lokalnego transportu zbiorowego w Łodzi, powinny być oznakowane numerami:

- 1) linie dzienne:
 - a) tramwajowe – numerami od 1 do 49 (numeracja może uwzględniać dodatkowe oznaczenia literowe),
 - b) autobusowe – numerami od 50 do 99 (numeracja może uwzględniać dodatkowe oznaczenia literowe);
- 2) linie nocne – numerami poprzedzonymi dużą literą N;
- 3) linie zastępcze – numerami poprzedzonymi dużą literą Z;
- 4) linie o charakterze specjalnym – literami alfabetu, które mogą zawierać dodatkowe oznaczenia numeryczne.

Rozdział 2.

Umowa przewozu

§ 5. 1. Pasażer zawiera umowę przewozu poprzez nabycie i zakodowanie MIGAWKI, a korzystając z biletu kasowanego z chwilą zajęcia miejsca w pojeździe.

2. Skasowanie biletu jest pierwszą czynnością, jaką pasażer jest zobowiązany uczynić bezpośrednio po wejściu do pojazdu.

§ 6. 1. Bilet jest dokumentem poświadczającym:

- 1) zawarcie umowy z przewoźnikiem;
- 2) wniesienie opłaty za przewóz.

2. Pasażer powinien posiadać bilet przez cały okres trwania podróży.

3. Bilet zniszczony lub uszkodzony w stopniu uniemożliwiającym odczyt zawartych na nim danych jest nieważny.

4. W przypadku kolizji, awarii lub uszkodzenia pojazdu w czasie kursu, pasażerowi posiadającemu ważny bilet, przysługuje prawo kontynuowania jazdy następnym pojazdem, albo pojazdem zastępczym, przebiegającym tą samą trasą, podstawionym przez przewoźnika.

§ 7. Pasażer jest zobowiązany do przestrzegania przepisów taryfy przewozowej.

Rozdział 3. Obowiązki przewoźnika

§ 8. Przewoźnik jest zobowiązany do:

- 1) przestrzegania przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym;
- 2) punktualnych przyjazdów i odjazdów z przystanków – za punktualny uważa się taki kurs, którego czas przejazdu przez określone w rozkładzie jazdy przystanki jest zdefiniowany przez organizatora przewozów w umowach z przewoźnikami;
- 3) umieszczania na przystankach rozkładów jazdy;
- 4) publikowania na swojej stronie internetowej rozkładów jazdy, informacji o trasach, zmianach tras i zmianach rozkładów jazdy wszystkich przewoźników świadczących usługi na zlecenie organizatora przewozów w ramach lokalnego transportu zbiorowego w Łodzi;
- 5) publikowania wewnątrz pojazdów w łatwo dostępnym miejscu i na swojej stronie internetowej przepisów porządkowych i taryfowych obowiązujących w lokalnym transporcie zbiorowym w Łodzi, w tym wzorów, rodzajów i cen biletów oraz informacji o podmiocie upoważnionym do kontroli biletów wraz ze wzorem identyfikatora;
- 6) oznaczania pojazdów tablicami zewnętrznymi lub wyświetlaczami zewnętrznymi zawierającymi informacje dotyczące oznaczenia numeru linii, kierunku jazdy (dla wyświetlaczy) lub przebiegu trasy (dla tradycyjnych tablic).

§ 9. Kierujący pojazdem, w imieniu przewoźnika, jest zobowiązany do:

- 1) kulturalnego i uprzejmego zachowania się wobec pasażerów;
- 2) udzielania pasażerom, podczas postoju pojazdu, niezbędnych informacji dotyczących usług przewozowych;
- 3) kierowania i zatrzymywania pojazdu w sposób płynny i łagodny, tak aby nie powodować dyskomfortu podróży, a w szczególności upadku pasażerów;
- 4) niezwłocznego podjechania do przystanku początkowego, po zakończeniu czynności związanych ze zmianą kierunku jazdy, w celu umożliwienia pasażerom oczekującym zajęcia miejsca w pojeździe;
- 5) poinformowania pasażerów o konieczności opuszczenia pojazdu, w przypadku wyłączenia pojazdu z ruchu, awarii technicznej lub zjazdu do zajezdni.

Rozdział 4.

Prawa i obowiązki pasażera

§ 10. Pasażer ma prawo:

- 1) do wyczerpujących informacji o kursowaniu pojazdów oraz o warunkach przewozów osób, zwierząt i rzeczy;
- 2) oczekiwać od przewoźnika dostosowywania pojazdu do swoich potrzeb, a w szczególności do potrzeb osób starszych, niepełnosprawnych i opiekunów z dziećmi;
- 3) do godziwych i bezpiecznych warunków podróżowania zgodnie z rozkładem jazdy;
- 4) do uzyskiwania odpowiedzi na wszystkie zadane pytania i uwagi;
- 5) do kulturalnej, z poszanowaniem godności osobistej, obsługi przez przewoźnika i osoby kontrolujące;
- 6) do otrzymania zadośćuczynienia za straty poniesione wskutek zaniedbania przewoźnika.

§ 11. 1. Pasażer jest zobowiązany do:

- 1) wsiadania i wysiadania z pojazdu wyłącznie na odpowiednio oznakowanych przystankach, po zatrzymaniu pojazdu i przy zachowaniu maksymalnej ostrożności;
- 2) uprzedzenia kierującego pojazdem o zamiarze opuszczenia pojazdu, w czasie umożliwiającym jego bezpieczne zatrzymanie, w przypadku przystanku oznaczonego „na żądanie”, poprzez wciśnięcie przycisku oznaczonego „STOP” lub „na żądanie”, a w przypadku braku odpowiedniego przycisku – poprzez zgłoszenie potrzeby zatrzymania kierującemu pojazdem;
- 3) stosowania się do komunikatów i znaków informacyjnych znajdujących się wewnątrz i na zewnątrz pojazdu oraz do wskazówek i poleceń kierującego pojazdem;
- 4) ustąpienia miejsca siedzącego oznaczonego „dla inwalidy”, „dla osoby z dzieckiem na rękę” itp. w razie zgłoszenia się osoby, dla której to miejsce jest przeznaczone;
- 5) trzymania się uchwytów lub poręczy w przypadku zajęcia miejsca stojącego;
- 6) oddania znalezionej rzeczy kierującemu pojazdem;
- 7) zajęcia miejsca wyznaczonego dla wózków inwalidzkich oraz zabezpieczenia wózka w sposób uniemożliwiający jego przemieszczenie (w przypadku pasażerów niepełnosprawnych poruszających się na wózku inwalidzkim);
- 8) przewożenia plecaka/torby w sposób nieutrudniający jazdy współpasażerom.

2. Osoba zamierzająca wsiąść na przystanku oznaczonym „na żądanie” powinna znajdować się w widocznym dla kierującego pojazdem miejscu w obrębie przystanku.

§ 12. 1. W pojeździe zabrania się:

- 1) utrudniania kierującemu pojazdem jego prowadzenia;
- 2) rozmowy z kierującym pojazdem;
- 3) nieuzasadnionego sygnalizowania odjazdu lub zatrzymania się;

- 4) przewożenia zwierząt i rzeczy w sposób utrudniający podróż innym pasażerom;
- 5) przebywania osobom, które poprzez swój wygląd lub zachowanie są uciążliwe dla podróżnych, w szczególności:
 - a) osobom zachowującym się agresywnie,
 - b) osobom o brudnym, niechlujnym wyglądzie lub odrażającym zapachu,
 - c) osobom żebrzącym,
 - d) osobom w inny sposób uciążliwym dla pozostałych pasażerów;
- 6) picia alkoholu, palenia tytoniu, palenia e-papierosów, zażywania substancji odurzających;
- 7) spożywania posiłków lub napojów w sposób zagrażający zabrudzeniem innych pasażerów oraz pojazdu;
- 8) zanieczyszczania lub zaśmiecania pojazdu;
- 9) wyrzucania przez okna lub drzwi pojazdu jakichkolwiek przedmiotów;
- 10) wychylania się, jazdy na stopniach lub opierania się o drzwi podczas jazdy.

2. Pasażer, który zachowuje się w sposób niezgodny z postanowieniami ust. 1 może zostać upomniany przez kierującego pojazdem lub kontrolera biletów, a po bezskutecznym upomnieniu może zostać usunięty z pojazdu siłą, przez upoważnione organy porządkowe, z możliwością skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

3. W sytuacji określonej w ust. 2 pasażerowi nie przysługuje prawo do zwrotu kosztów zakupionego biletu.

Rozdział 5.

Przewóz zwierząt i rzeczy

§ 13. Pasażer może przewozić bagaż ręczny, zwierzęta, wózek dziecięcy, rower z zastrzeżeniem § 14 i 15, jeżeli istnieje możliwość takiego ich umieszczenia w pojeździe, by nie utrudniały przejścia, nie zagrażały bezpieczeństwu ruchu, nie zasłaniały widoczności kierującemu pojazdem i nie powodowały zagrożenia dla innych pasażerów.

§ 14. Zabrania się przewożenia:

- 1) zwierząt niebezpiecznych lub jadowitych;
- 2) przedmiotów łatwopalnych, cuchnących, radioaktywnych, żrących, wybuchowych oraz innych materiałów niebezpiecznych (w tym butli gazowych);
- 3) broni palnej lub gazowej, z wyjątkiem uprawnionych do tego funkcjonariuszy w czasie pełnienia służby;
- 4) przedmiotów, które mogą wyrządzić szkodę innym podróżnym przez uszkodzenie lub zabrudzenie ciała lub odzieży.

§ 15. 1. W przypadku przewozu zwierząt należy spełnić następujące warunki:

- 1) pasażer powinien dysponować aktualnym świadectwem szczepienia zwierzęcia;

- 2) przewóz zwierzęcia może odbywać się wyłącznie pod stałym i ścisłym nadzorem pasażera;
- 3) w czasie przewozu pies powinien mieć założony kaganiec i być trzymany na krótkiej smyczy.

2. Zwierzęta oraz rzeczy nie mogą być przewożone na miejscach siedzących.

3. Rower można przewozić wyłącznie w pojazdach oznaczonych piktogramem, które mają przystosowane lub wskazane do tego celu miejsce. Brak piktogramu oznacza, że pojazd nie jest przystosowany do przewozu rowerów oraz że nie ma wskazanego do tego celu miejsca w środku i przewóz taki jest w nim zabroniony.

4. Osoba przewożąca rower powinna wejść do pojazdu drzwiami, przy których umieszczony jest piktogram z oznaczeniem roweru. Rower należy umieścić w miejscu do tego przeznaczonym i unieruchomić go w sposób uniemożliwiający jego przemieszczenie przy wykorzystaniu przeznaczonych do tego celu mocowań, a w przypadku ich braku osoba przewożąca rower zobowiązana jest do osobistego unieruchomienia i zabezpieczenia roweru.

5. Osoba przewożąca rower zobowiązana jest do stania przy nim podczas jazdy.

6. W przypadku, gdy miejsce na mocowanie roweru w pojeździe pokrywa się z miejscem przewidzianym do przewozu wózków inwalidzkich lub/i wózków dziecięcych i nie ma możliwości jednoczesnego ich przewozu, pasażer z rowerem ma obowiązek ustąpienia miejsca i opuszczenia pojazdu wraz z rowerem.

7. W sytuacji określonej w ust. 6 pasażerowi przysługuje prawo zwrotu kosztów jednorazowego biletu.

8. W przypadku przewozu wózka dziecięcego należy spełnić następujące warunki:

- 1) wózek dziecięcy można przewozić tylko w pojazdach oznakowanych piktogramami przy drzwiach wejściowych;
- 2) wózek dziecięcy należy umieścić wewnątrz pojazdu w miejscu do tego wyznaczonym, a następnie unieruchomić w sposób uniemożliwiający jego przemieszczenie.

Rozdział 6.

Odpowiedzialność za szkody

§ 16. 1. Pasażer ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe u przewoźnika i innych osób znajdujących się w pojeździe, w tym szkody powstałe w związku z przewozem innych przedmiotów, o ile powstały one z winy pasażera.

2. Przewoźnik ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe u pasażera, o ile wynikają one z niedotrzymania przez przewoźnika warunków umowy przewozu.

3. Przewoźnik nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe u pasażera na skutek:

- 1) niezależnych od przewoźnika przerw w ruchu lub zmian kierunku jazdy pojazdu i związanych z tym zmian rozkładu jazdy;
- 2) działań nieumyślnych przewoźnika;
- 3) działań niebędących wynikiem rażącego niedbalstwa przewoźnika;
- 4) nieprzestrzegania przez pasażera przepisów porządkowych i innych aktów prawnych dotyczących transportu i komunikacji.

Rozdział 7.

Kontrola biletów i opłaty dodatkowe

§ 17. 1. Osobami upoważnionymi do przeprowadzania kontroli biletów i dokumentów są kontrolerzy biletów legitymujący się identyfikatorem umieszczonym w widocznym miejscu, wystawionym przez organizatora przewozów.

2. Kontrola biletów polega na sprawdzeniu lub porównaniu:

- 1) autentyczności biletu;
- 2) okresu ważności biletu;
- 3) wydruku z kasownika na bilecie jednorazowym należącym do pasażera z wydrukiem na bilecie kontrolnym;
- 4) dokumentu uprawniającego do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu;
- 5) właściwego wykorzystania biletów liniowych strefy 1 i 2.

3. Kontrolę podejmuje się, gdy pojazd ruszył z przystanku, po upływie czasu niezbędnego do skasowania biletu.

4. W razie stwierdzenia braku ważnego biletu lub dokumentu uprawniającego do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu kontroler biletów pobiera opłatę za podróż w wysokości równej cenie biletu jednorazowego czasowego do 60 minut i opłatę dodatkową albo wystawia wezwanie do zapłaty.

5. Na wezwaniu do zapłaty kontroler biletów wpisuje:

- 1) dane osobowe pasażera, po okazaniu przez niego dokumentu umożliwiającego stwierdzenie tożsamości;
- 2) numer służbowy;
- 3) datę i godzinę kontroli;
- 4) numer linii komunikacyjnej;
- 5) wysokość opłaty dodatkowej i opłaty za podróż;
- 6) dane osobowe ewentualnego świadka, w przypadku jego zgody na przetwarzanie danych osobowych.

6. Wzór wezwania do zapłaty, o którym mowa w ust. 5, określa i zatwierdza organizator przewozów.

7. Wysokość opłat dodatkowych określa taryfa przewozowa.

§ 18. Kontroler biletów ma prawo:

- 1) w razie odmowy zapłacenia opłat, o których mowa w § 17 ust. 4 – żądać okazania dokumentu umożliwiającego stwierdzenie tożsamości pasażera;
- 2) w razie niezapłacenia opłat, o których mowa w § 17 ust. 4 i nieokazania dokumentu umożliwiającego stwierdzenie jego tożsamości – ująć podróżnego i niezwłocznie oddać

go w ręce Policji lub innych organów porządkowych, które zgodnie z przepisami mają prawo zatrzymania pasażera i podjęcia czynności zmierzających do ustalenia jego tożsamości. Do czasu przybycia funkcjonariusza Policji lub innych organów porządkowych, pasażer jest zobowiązany pozostać w miejscu przeprowadzania kontroli albo w innym miejscu wskazanym przez kontrolera biletów;

- 3) w razie uzasadnionego podejrzenia, że bilet albo dokument uprawniający do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu jest podrobiony lub przerobiony – zatrzymać dokument za pokwitowaniem oraz przesłać go prokuratorowi lub Policji, z powiadomieniem wystawcy dokumentu.

§ 19. 1. W przypadkach uzasadnionych bezpieczeństwem pasażerów lub stanem technicznym pojazdu, kontroler biletów zobowiązany jest w pełni podporządkować się kierującemu pojazdem.

2. Kontroler biletów nie ma prawa wydawać poleceń kierującemu pojazdem.

§ 20. Kontroler biletów jest zobowiązany do:

- 1) udzielania pasażerom wszelkich informacji dotyczących taryf, biletów, przebiegu linii komunikacyjnych lokalnego publicznego transportu zbiorowego, przepisów porządkowych i opłat dodatkowych;
- 2) okazania pasażerowi, na jego żądanie, numeru służbowego oraz udzielenia informacji o miejscu, sposobie i czasie składania odwołań od decyzji kontrolerów;
- 3) zakodowania, na wniosek pasażera, MIGAWKI nabytej za pośrednictwem serwisu internetowego.

§ 21. 1. Pracę kontrolerów biletów oceniają według kompetencji:

- 1) kierownik jednostki prowadzącej kontrolę;
- 2) organizator przewozów.

2. W przypadku rażącego naruszenia przez kontrolera biletów przepisów porządkowych, a w szczególności:

- 1) pobierania należności od pasażera w kwocie innej niż ustalona w taryfie przewozowej,
- 2) pobierania należności bez wydania stosownego pokwitowania,
- 3) udostępnienia identyfikatora innej osobie,
- 4) wykonywania czynności kontrolnych w stanie nietrzeźwym

- kontroler biletów zostaje niezwłocznie pozbawiony prawa kontroli.

Rozdział 8.

Skargi i wnioski

§ 22. 1. Skargi i wnioski należy kierować na adres przewoźników realizujących przewozy na liniach komunikacyjnych lokalnego publicznego transportu zbiorowego w Łodzi lub organizatora przewozów.

2. Adresy, o których mowa w ust. 1, winny być umieszczone na rozkładach jazdy lub podane do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty, w szczególności w pojazdach oraz punktach sprzedaży biletów.

Rozdział 9.

Przepis końcowy

§ 23. W sprawach nieuregulowanych przepisami porządkowymi stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego, Kodeksu karnego, Kodeksu wykroczeń oraz ustawy Prawo przewozowe.